

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petlivrstna (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 33 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petlivrstna po 60 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ob delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vsaki reč

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Na Monte Cimone. - Brezuspešni ruski napadi. - Zračni napad na Bukarešt. - Ugodni boji v Dobrudži.

Vojska z Rusi in Rumuni.

Rusko vojno vodstvo je poslalo znatne sile proti spodnji Donavi. Od teh sta prejšnji teden že dve diviziji došli na črto Černavoda — Konstanca. Do večjega enotnega delovanja v tem bojnem odseku še ni prišlo. Operacijski prostor, ki je na razpolago, je 60 km širok in sili k frontalnemu napadu. Resna ofenziva bi tedaj zahtevala dosti časa in velikanske žrtve ter bi komaj dosegla zaželjen uspeh. Ker je dana možnost tudi z drugega brega Donave, čeprav z velikimi težkočami, vplivati na odločilen uspeh, moramo z razširjenjem operacijskega prostora, tedaj s tem računati, da bo celo ozemlje spodnje Donave postalo pozorišče bojev. Od ruske strani se je že večkrat poizkušalo nastopati proti bolgarskemu obrežju, vendar doslej vedno brez vsakega uspeha.

Sedaj si obe sovražni sili stojita nasproti južno od črte Černavoda — Konstanca. Rusi in Rumuni so spoznali, da morejo vnovič poizkušati predreti šele po dohodu nadaljnjih ojačenj; da bo pa tudi Mackensen ta čas izborna izkoristil, je pa tudi gotovo.

Rumuni se bojujejo, v kolikor se je že doslej ugotovilo, v splošnem zelo dobro. Iz odseka pri Hatszegu imamo poročila, da so se rumunske čete, ki so izgubile že polovico moči, še dalje borile. Enako se je opazilo tudi v drugih odsekih. Seveda se je pa tudi zgodilo pri Hatszegu, da je huzarska patrulja pet moč poglala v beg cel voj sovražne pehote, ki je branila nek most. Patrulja je izgubila enega moža, zato pa privedla pet ujetnikov. Malo število ujetnikov, ki so bili doslej ugrabljeni pri spopadih, dokazuje, kako srditi da so boji.

O sedanjih moči rumunske armade se čuje, da ima okoli 24 divizij. Divizija šteje približno 15.000 moč.

Na gališki bojni črti

je sovražnik v splošnem napadal, vendar se opazja, da je v mnogih odsekih njegova ofenziva precej ponehala. Zdi se, da je moral Brusilov oddati znatne sile za novo »Donavsko armado«. Mogoče je, da bo dobil za te čete nadomestilo iz zaledja. Da bi boji na severovzhodu popolnoma prenehali, na to seveda ni misliti; rusko vojno vodstvo mora že iz tega namena nadaljevati svoje napade — vsaj v glavnih smereh —, da prepreči, da bi mi čete od tam odvzeli in jih drugod porabili. Ker so bili v Rusiji julija meseca vpoklicani novi letniki in ker so se vršila nova prebiranja, ima rusko vojno vodstvo na razpolago nekaj stotisoč moč, ki so sicer razpajani izvežbani, vendar v stoječih bojih porabni. S tem moramo v najkrajšem času računati. Brezdvomno bo general Leščicki svojo začasno prekinjeno ofenzivo na južnem krilu Brusilove armade med Zabijami in Dornovatro nadaljeval; to kažejo boji zadnjih dni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. septembra. Uradno se poroča:
Bojna črta proti Rumuniji.
Med Surduškim in Vulkanskim prelazom smo odbili rumunske sunke.
Na sedmograški vzhodni bojni črti so se živahnije bojevali.

Bojna skupina generala nadvojvode Karla.

Severno in vzhodno od Kirlibabe stoječi boji.

Pri Ludovi so Rusi zopet brez uspeha napadli.

Severovzhodno od Lipnice Dolne je naskakoval sovražnik postojanke turških čet; povsod smo ga vrgli, v enem odseku s protinapadom.

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Sinoči so poizkušali Rusi zopet prebiti severno od Perepelnikov. Njih napori niso uspeli. Izgube sovražnika so težke.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. septembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

S takojšnjim protisunkom dne 23. septembra zopet osvojene postojanke pri Majanovem smo držali proti ponovnim močnim ruskim napadom.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Med Zloto Lipo in Narajovko so Rusi brez uspeha napadli turške čete. S protisunkom smo vrgli dele, ki so udrli; ujeli smo 142 moč.

V odseku Ludovna (Karpati) smo zopet odbili napade Rusov.

Erdeljsko bojišče.

Izjavili so se rumunski sunki med Surduškim in Vulkanskim prelazom.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Za zvezne čete uspešni boji južno od črte Cobadinu — Topraisar.

Neki naš zrakoplov je metel bombe na trdnjavo Bukarešt.

Prvi generalni kvartirni mojster: Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 26. septembra. (K. u.) Generalni štab poroča 25. t. m.:

V Dobrudži

so naše čete na desnem krilu uspešno napredovale in zasedle črto Angaraš-Cervoli. Sovražnik se je umikal proti severu. Na ostalem delu te boje črte sta slabotno delovali topništvo in pehota.

Rumunsko uradno poročilo.

23. septembra. Na severni in severozapadni fronti je naš napad zapadno in jugozapadno od Dornevatre napredoval. Naše čete so prišle naprej tudi v gorovju Kelemen.

Na ostalem bojišču boji poizvedovalnih čet.

Na južnem bojišču v Dobrudži kanonada. Na našem levem krilu je bilo bojevanje precej živahno; končalo se je z umikanjem sovražnika. Njegove izgube v 20. septembra končani bitki so bile velike. Na odseku ene same divizije smo nabrali 5000 pušk.

Rusko uradno poročilo.

23. septembra popoldne. Sovražnik je napadel 22. t. m. zjutraj južnozahodno od Naroškega jezera s plinom; napad je trajal dve uri. Medtem, ko so izginjali plinasti oblaki, je poizkušal napadati z množicami, a ga je vselej vrgel v njegove jarke oženj strojnih pušk, topov in pušk. Pri vaseh Darevo in Labuzi, vzhodno od Baranovičev, je sovražnik tudi nastopal s plinastimi oblaki.

24. septembra. Od Pripjeta do rumunske meje so se bili marsikje ljuti boji, med drugim večeraj ob zgornjem Seretu pri Manojovu in Harbugom. Sovražnik se je ljuto branil nasproti našim napadom. Odbili smo vse sovražne napade in smo ujeli 1500 Nemcev in Avstrijcev.

S sedmograškega bojišča javljajo 24. t. m. vojni poročevalci iz vojne tiskovnega stana z dovoljenjem vojne tiskovnega stana: Armadi, ki operira na srednjem in na severnem Sedmograškem, poveljuje general pl. Arz, ki se je že velikokrat odlikoval. Vojaške razmere na Sedmograškem so se po prvem presenečenju trajno izboljšavale. Rumuni, ki so pričeli vojsko z nepopolno armado, so nas pač s svojo drznostjo presenetili; a izrabiti niso mogli popolnoma svojih uspehov. Mesto da bi bili povsod odločno napredovali, so se morali zakopati in pred vsem končati svojo mobilizacijo. Danes zopet napredujemo v ozemlju Hötzinga pri Petroseny, v Sibinji (Hermannstadt) ni, izvzemši prve patrulje huzarjev, ki je prijezdil v mesto, prikorakal še noben drugi rumunski vojak. Mesto leži med obema bojnim črtama in

ni dosti poškodovano, dasi je padlo 50 granat v Sibinji.

Neugoden položaj Rumunov v Dobrudži vpliva tudi na nje na Sedmograškem. Njih sedmograški osvojevalni načrti so moteni, tudi Rusi, ki si jih tako žele, jim veliko ne pomagajo. Na sedmograškem bojišču še niso našli ujeli ruskih vojakov in niso še našli mrtvih ruskih vojakov.

Boljši položaj na bojišču tudi v zaledju jači čut varnosti. Veliko beguncev se je že vrnilo v manj ogrožene stolice. Večino živine so begunci svojčas rešili. Begunci so prepričani, da se bodo kmalu lahko vrnili v svojo osvobodeno domaćijo.

Razstreljen rumunski častniški vlak.

Stockholm, 25. septembra. Blizu nekega mesta ob Donavi so uporni rumunski vojniki izvedli strašen napad. Močno zasedeni častniški vlak, ki naj bi se bil peljal čez Brašovo na transilvansko bojno črto, je razstrelila dinamična bomba. Med 400 častniki jih je ostalo nepoškodovanih le 7; prvi voz je bil popolnoma razbit, dvignil se je in je padel z nasipa. Sumijo, da je povzročil razstrelbo 2. topniški polk, ki je nastanjen v Jassy. Vojaki tega polka so tako razburjeni, da se jih niso upali poslati na bojišče. Razmerje med častniki in vojniki v celji rumunski armadi ni dobro; a tam so vojniki odpovedali pokorščino. Rumunsko vojno vodstvo je odposlalo posebno preiskovalno komisijo, ki je ukazala po nagli sodbi ustreliti 6 vojakov, med njimi dva podčastnika. Od takrat pa noče celi polk več ubogati.

Zanimiva bolgarska odkritja. Kako je šla Rumunija v past.

Lvov, 25. septembra. »Gazeta Wieczorna« objavlja naslednjo izjavo neke visoke bolgarske osebnosti o vstopu Rumunije v svetovno vojsko:

Izvajanja grofa Tisze o dogodkih pred začetkom vojske moram le potrditi in k večjemu v tem smislu razširiti, da so vse vodilne osebnosti te dogodke z gotovostjo pričakovale. Tekom dogodkov je vsem nastalo jasno, da skrajšanje boje črte na Sedmograškem ni imelo drugega namena, kakor da se rumunske čete kolikor mogoče oddaljijo od svojega operacijskega središča in da se jih izvabi v težavno gorsko ozemlje Sedmograške. S tem je bila akcija nemško-bolgarske armade proti donavski črti in proti Dobrudži omogočena. Tudi navidežno obotavljanje Bolgarije, da bi napovedala vojsko Rumuniji, se je vršilo za to, da se da Rumunom čas iti v to past. Kakšne posledice je imela rumunska sedmograška ekspedicija, razvidi danes lahko cel svet iz poročil generalnih štabov.

Razpoloženje v Rumuniji.

Napadi na kralja in Bratianu-a.

Stockholm, 25. septembra. Poseben politični pomen pripisujejo rumunski politični krogi polemiki, ki jo je Konstantin Mille pričel »Adeverul« proti kralju Ferdinandu in Bratianu-u. V zadnji številki, ki jo je cenzor zelo opustošil, piše: »Sedanja vlada, podpirana od kralja, se trudi, da bi s strogo cenzuro zatrla vsako izražanje mnenja, vsak poizkus, pojasniti ljudstvu težkoče položaja v Rumuniji. S tem se ruši sloga Rumunije in danes čujemo le še preklinjati vojsko. Uradna poročila ne dajo nobenega pojasnila o dejanskem vojnem položaju. Uradne izjave olepšavajo le počasno, pa gotovo približevanje narodne nesreče. Posledice prikrievanja so naraščajoča panika, upor, nemiri, ki se vsak dan pojavljajo. Vlada kljub močnemu pritisku ne more prikriti uničujočih udarcev.«

Tej objavi pripisujejo posebno važnost, ker se list »Adeverul« vzdržuje z ruskim denarjem. Mille je očitno dobil navodila iz Petrograda, kar dokazuje, da se zaveznika ne razumeta posebno dobro. Rusi hočejo rumunske čete iztrgati bukreškemu vojnemu vodstvu. Zato je pa potrebno, da se odstrani Bratianu, kar naj se zgodi potem časopisja. Podpihavaajo sovra-

štvo proti ministrskemu predsedniku in kralju.

Izpremema rumunske vlade.

Bern, 25. septembra. »Ruskoe Slovo« poroča, da bodo izpremili celo rumunsko ministrstvo. Tudi Filipescu in Take Jonescu bosta v novi vladi.

Strahovi vsled vpada na rumunsko zemljo.

Béranger meni v »Action«: Ako bi se Nemcem v zvezi s Turki posrečilo, obdržati se v Bolgariji, bi bila Rusija pozimi zopet odrezana od Sredozemskega morja. Za izmenjavo municije, materiala in mostev bi preostala le luka Arhangelsk, ki pa v nekaj tednih zamrzne. Tudi Rumunija bi bila na zapadu odrezana in zagozdena med osrednjima velesilama, Bolgarijo in Turčijo. Dobiti ne bi mogla ne municije, ne izvažati žita. Ko je Béranger to pisal, so se ravno vršili boji pri Dobriču in Tutakan je bil vzlet. Kaj bi sedaj rekel? Z grozo bi gledal uspehe osrednjih velesil na Sedmograškem, ki napredujejo metodično in zanesljivo: Rumunska vojna skupina je vržena dalje proti jugu, preko Vulkanskega gorovja, in sicer na lastno umikalno črto, katero je »zasledovanje nedvomno zmedlo«. Izvršil se je torej vpad na rumunsko ozemlje in prihodnji dnevi bodo pokazali, kako znano to izkoristiti. Tako je Rumunija dejansko med dvema napadoma, mora pod težavnimi razmerami braniti svojo kožo na »notranji črti« in ima vrhu tega strašiti dolgo podonavsko fronto, ki je iz zemljepisnih vzrokov veliko ugodnejša za bolgarski prehod.

K bojem pri Kaluszu.

Lvovska »Gazeta Poranna« poroča iz Kalusza, da je ondi že dalj časa neprestano slišati gromenje topov. Izprva je bližina bojne fronte povzročila seveda nekoliko panike, a kmalu se je prebivalstvo zopet popolnoma pomirilo. V mestu je ostalo le nekaj tisoč ljudi, večinoma iz revnejših slojev. Tudi uradniki so s svojimi družinami ostali v mestu. Večina trgovin je zaprtih in ceste zapuščene. Sovražne letalce, ki jih preganjajo naša letala, je čisto videti v zraku. Zadnja dva tedna so postali boji na vzhodni fronti skrajno ljuti.

Položaj v Brodych.

Lvovska »Gazeta Wieczorna« poroča, da so ceste v Brodich skoro do cela prazne. Mesto samo v bojih ni bilo skoraj nič poškodovano, pač pa predmestje Jurdyka.

Brusilove izgube.

Kolin, 25. septembra. Poročevalca »Kölnische Ztg.« so pripovedovali ujetniki Brusilove armade, da dve ruski diviziji nista hoteli napasti. Gardni polki so izgubili vsaj tri četrtine močstva; noben gardni polk ne šteje več nad 1000 moč.

Angleži o naših bojih z Rusi.

London, 21. septembra. Poročevalec »Timesa« na ruski bojni črti je poročal 19. t. m.: Če se vrneš po dveh mesecih nazaj na južnozahodno bojišče, boš opazil, kar je najvažnejše, da se je popolnoma reorganizirala avstrijska bojna črta, odkar se je pričela junijska ofenziva.

Pri armadi Terszlyanskega.

Vojni poročevalci objavljajo z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana: Rusi so z največjo silo nadaljevali boje na bojni črti armade generalnega polkovnika pl. Terszlyanskega, ki se je vrnil 20. t. m. s listega dela bojne črte v svoj glavni stan, kjer so se ta dan najhujše borili. Terszlyanski je šel do našega topniškega opazovalca, kjer je zasledoval protinapad nemških in avstrijskih čet. »Bil je to trd dan našim četam«, je rekel generalni polkovnik, »a trdo so se držale; z božjo pomočjo se bomo še dalje držali.« Z njegovega odločnega vojaškega obraza žari zavest voditelja, ki pozna vrednost svojih vojakov in ki tudi sovražnika ne podcenjuje. Od 19. t. m. dalje je bojna črta generalnega pol-

kovnika postala zopet središče ruskega napada. Strašen nastop topništva in tudi za ruske razmere izredno velika množica pehota poizkuša doseči železniško progo Sokal-Vladimir-Volinski-Kovel prekiniti premikanje naših čet in če mogoče, obkoliti Kovel od juga, ker so se dozda napadi na fronto še vedno izjalovili. Strašen nastop množic, ki je nastopil proti tej bojni črti, znači najbolj dejstvo, da so vrgle na približno 30 km dolgi odsek Rusi 100.000 do 120.000 mož v boj, a kljub temu ruski napad na fronto armade ni ničesar izpremenil. Zadnje dni so Rusi utisnili pri Koritnici nekaj malega bojno črto, kar seveda na bojno črto ni čisto nič vplivalo.

Nastop ruske garde.

Rusko vojno vodstvo osredotočuje zdaj svoje glavne napore proti odseku, ki leži južno od Kovla. Tam so zbrali Rusi svoje najboljše čete, ki so jih dozda čuvali, kolikor so mogli. Gardne divizije, ki so nastopale prej pri Kovlu, in en sibirski zbor so združili z zborom, ki se je že nahajal tam. Posledice teh naporov so bile, da so izgubili Rusi velikansko ljudi; popolnoma razbiti sibirski zbor so morali kmalu umakniti iz bojev, da so ga izpopolnili. Pozneje je zopet nastopil na bojišču. Armadi nasproti so stale na tesnem prostoru zelo znatne sile, med njimi dva gardna zbora in gardna kavalerija; odlične čete; njih častniki so večinoma sinovi petrograjskega plemstva.

Po močni pripravi s topovi, taki, kakoršno so videli le dnevi prebitja pri Oliki, so pričeli Rusi 16. septembra zopet napadati. Dan se je končal s popolnim porazom sovražnika, ki so ga naši povsod vrgli. Na predpolju naših čet so našli 16.000 ruskih mrtličev. V zelo kratkem času so Rusi izpopolnili svoje vrzeli; dne 19. t. m. so pričeli že nov napad. Cel dan 19. septembra so gromeli topovi vseh kalibrov na naše jarke; nato je napadala pehota iznova črto Pustomyti-Szelow, a uspeli Rusi niso. Po najživahnejšem topovskem ognju 20. septembra so zopet Rusi naskočili jarke zveznih čet. Nagajke in palice ruskih častnikov 19. t. m. niso spravile Rusov iz njih jarkov, a 20. so prišli skozi odprtine, ki so jih napravili njih topovi v naših žičnih ograjah: »naskakovalni zajci« pravijo tem vrzelim vojaki, v strelske jarke nemških polkov. Na dveh mestih se jim posrečilo, da so vdrli; na eni točki so jih Nemci s protinapadom takoj zopet vrgli iz njih; na drugi točki so naši ustavili sovražnika v svojih črtah. Armadni poveljnik generalni polkovnik pl. Tersztyansky je bil sam navzoč pri teh bojih. Letalci poročajo, da se je udeležilo teh napadov 30 ruskih bataljonov, a da so imeli tako velikanske izgube, da niso do 21. t. m. opoldne več napadli. Med boji se je opazovalo, kako so naganjali ruski častniki svoje vojake s palicami na naskok. Rusko topništvo je večkrat streljalo na lastne jarke. Danes jutraj je prišel parlamentar h generalu pl. Marwitzu in je izprosil premirje, da bodo Rusi pokopali svoje mrtlice.

Car na bojišču pri Lucku.

Kako važen je bil včerajšnji dan ruskih napadov, dokazujejo izpovedi ujetnikov, da so ruski častniki svojim vojakom več dni napovedovali, da bo obiskal car ta del bojne črte. Naši letalci so že pred dnevi opazovali estrado, ki so jo pripravili za carjev obisk. Včeraj, tako so pripovedovali vojaki, se je nahajal car na bojni črti. Vojakom so prečitati poziv, da mora do večera pasti Vladimir-Volinski, ker bo to vojsko odločilo.

Z kakšnimi množicami je delala ruska ofenziva, nam kažejo podrobna poročila. Pri Koritnici so postrelile naše čete dvakrat vso svojo municijo, ki so jo nosile s seboj; a prihajali so še vedno novi Rusi. Na mnogih mestih bojne črte je nastopil sovražnik že s svojimi 18 letnimi vojaki. Ko se je pričela velika ruska ofenziva junija, so korakali častniki, med njimi polkovniki, na čelu svojih bataljonov, a zdaj obsede navadno v jarkih. Zdi se, da armada s težavo preskrbujejo z živili; ujetniki se namreč pritožujejo, da dobivajo le dvakrat na teden meso, v ostalih dneh pa le suhe ribe.

Avstrijski poveljniki zapovedujejo nemškim četam, avstrijske čete se pokore nemškemu poveljstvu.

Boji v Macedoniji.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. septembra. Veliki glavni stan:

Mali boji pri Florini. Zrušili so se ponovni močni srbski napadi na Kaimakalan.

Ob Strumi smo odbili slabije angleške oddelke, ki so napredovali v široki bojni črti.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 26. septembra. (K. u.) Generalni štab poroča 25. septembra

Topništvo je živahno delovalo na bojni črti Lerine (Florina) — višina Kaimakalan.

Izjalovil se je poizkus sovražne pehote, ki je poizkušala na celi bojni črti napredovati.

Slaba podjetja pehote v Moglenica dolini so izpadla ugodno za nas.

Na obeh straneh reke Vardar slab ožen sovražnega topništva, ki je streljalo na mesto Doiran zažigalne krogle in povzročilo tam en požar.

Na bojni črti ob Strumi živahen topovski boj. Na levem bregu reke smo odbili vzhodno od Orliaka slab oddelek sovražnika.

V boju pred vasjo Dolno Karadovo dne 23. t. m. je popustil sovražnik nad 400 mrtličev.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 23. septembra. Slabo vreme je oviralo bojevanje na celi fronti armade. Izvzemši posameznih naskokov pehote pri Doiranskem jezeru se ne poroča o nikakem delovanju pehote.

Pariz, 24. septembra. Na levem bregu Strume so Angleži napadli močne bolgarske oddelke. Severno od Koprive in pri Tahinskem jezeru od veseškega gorovja do Vardarja se je artiljerijski boj zopet precej poostil. Vzhodno od Črne so Srbi severozapadno od Kaimakalana napredovali in ugrabili ujetnike. Na levem krilu so bili srđiti bolgarski protinapadi v okolici točke 1550 odbiti z močnimi izgubami za Bolgare. Zavezniške čete so nekoliko napredovale severozapadno od Florine.

Angleško uradno poročilo.

London, 23. septembra. Uradno poročilo iz Soluna: Patrule so z uspehom napadle sovražne strelske jarke ob Strumi in Doiranskem jezeru. Letala so z dobrim uspehom metala bombe na transport v bližini Drame.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. septembra. Uradno se poroča:

Na primorski bojni črti je sovražnik v posameznih odsekih popoldne živahnejše streljal.

Ponoči je preletel neki zrakoplov naše črte; pri Komnu je vrgel nekaj bomb, ki niso povzročile nobene škode.

V bojni črti na Fasanskih alpah sta v temi napadla dva alpinska bataljona odsek Cardinal—Cima Busa Alta, ki ga je podnevi sovražno topništvo živahno obdelovalo. Po ljutih bojih v bližini smo Italijane krvavo odbili.

Sovražne čete so poizkušale napredovati tudi proti Forcella di Coldose; 52 alpinov, med njimi enega častnika smo tam ujeli.

Na Monte Cimone se nahajajo zasuti še živi Italijani v duplinah; 24 se jih je samih rešilo in se udalo, ostali kličejo pomoči, ki se jim radi ognja njih topništva dozda ni mogla podeliti. Pomoč je odvisna, če bo sprejel sovražnik krajno premirje, ki smo mu ga ponudili iz razlogov človekoljubja.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

23. septembra. Na celi bojni črti mestoma deluje le topništvo, posebno živahno, kakor običajno, delujejo topovi v Astico dolini. Na Krasu je sovražnik ponoči na 23. t. m. z močjo napadel najvažnejšo točko naše nedavno osvojene postojanke, koto 208, južno od Nove vasi. Manjšim oddelkom se je posrečilo, da so vdrl v naše jarke. Ko se je pričelo daniti, je sovražnik ponovil svoje napore proti omenjeni postojanki in je istočasno napadel koto 144 vzhodno od Tržiča. Povsod smo ga najodločnejše odklonili. Besnost, s katero je izvajal sovražnik svoje napade, ki so ga veliko stali, kaže, kakšno važnost pripisuje gricem, ki se jih poslužujemo za opirališča. Sovražni letalci so metali bombe na Montecchio Maggiore (južno od Vicenze) v pokrajini Misurine in na Monte Sief, a škode niso povzročili nobene.

Laško uradno poročilo o razstrelbi vrha Cimone.

24. septembra. Na tridentinski bojni črti izvaja sovražnik v Lebno dolini nepričakovane napade.

Dne 22. t. m. smo vrgli v Astico dolini severovzhodno od Lenzumo (?) neko sovražno skupino.

Ko se je jutraj 23. t. m. dani, sta po besnem topovskem obstreljevanju Monte Cimone dve močnejši sovražni razstrelbi prisilili naše, da so se morali umakniti približno 100 metrov od vrha gore. Na zapuščen postojanko je namerilo naše topništvo zapirati ogenj.

V Val Sugana je ponovil sovražnik zvečer 22. t. m. svoje napade na Monte Civaron, a smo ga takoj odbili.

Neki naš oddelek se je v zgornjem delu doline Cordevole s presenetljivim na-

padom polastil proti vrhu Siefte potisnjene postojanke in je pregnal branilce.

Na ostalih delih bojne črte je delovalo topništvo. Na sovražno obstreljevanje Cortina d'Ampezzo in na okolico Misurina smo odgovorili z obstreljevanjem kolodvora Silian in železnice v Dravski dolini.

Sovražnik je na Krasu v minuli noči zopet ljuto napadal naše postojanke na kotah 208 in 144, a, za kar gre zahvala neprestani čuječnosti in krepkemu odporu naših čet, ni dosegel nobenega uspeha.

Novo junaštvo nadporočnika Albina Mlakarja.

Vojni tiskovni stan, 24. sept. (Po vojnem tiskovnem stanu potrjeno poročilo vojnih poročevalcev.) Nadporočnik Albin Mlakar, katerega ime je zaslovelo med majnikovo ofenzivo na tirolski bojni črti ob zavzetju utrdbe Casa Ratti v Astiški dolini, ki je bil takrat za to junaštvo odlikovan z Leopoldovim redom, je uspešno izvedel, kakor se je poročalo včeraj, razstrelbo vrha Cimone, dasi je bil ranjen z ročno granato. Novo dejanje je bilo nadvrse drzno, a posrečilo se je sijajno. Mladi drzni častnik in njegovi saperji so pripravili razstrelbo, ki je uničujoče vplivala. Medtem, ko se je izvajala razstrelba, je neki bataljon pešpolka št. 59 napadel krilo in hrbet sovražnika. Razstrelba je dosegla velik uspeh: od bataljona, ki je držal Cimone, je bila ena stotinja zasuta, pol bataljona so naši ujeli.

Z goriškega bojišča.

Goriško, dne 23. sept. 1916.

Na Goriškem so Italijani na Krasu presli v soboto na posameznih odsekih k napadu. Posebno huda je bila kanonada v noči med nedeljo in ponedeljkom. V nedeljo je bilo mirno. Italijanski letalci razvijajo živahno delavnost.

Lahi se pripravljajo na vojsko pozimi.

Rim, 25. septembra. Na bojišče so odpotovale velike skupine delavcev, da bodo delali hitro zimska bivališča, ker temperatura zelo pada.

Italijanski letalski napad.

Rim, 23. septembra. Agenzia Stefani poroča: Dne 22. t. m. proti solnčenemu zahodu je skupina italijanskih pomorskih letal uspešno metala bombe na baterije in okope stražne postaje Punta Salvore in se je nepoškodovana vrnila.

Izgube italijanskih častnikov.

Dunaj, 25. septembra. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana: Po zasebni statistiki so izgubili Italijani, odkar se je pričela vojska, v častniškem zboru: 11 generalov, 103 polkovnike in podpolkovnike, 168 majorjev, 897 stotnikov, 759 nadporočnikov in 863 poročnikov. Od 31. avgusta do 16. septembra letos so padli: 1 polkovnik, 7 majorjev, 54 stotnikov, 43 nadporočnikov in 135 poročnikov.

Generale odstavljajo.

Lučano, 25. septembra. Generalna maršorja Griamantieri in Diotallevi sta odstavljena. Brigadir polkovnik Fisauli je padel.

Velezanimiva izjava španskega veleposlanika pri Kviralu.

Rim, 26. septembra. (K. u.) »Giornale d'Italia« objavlja vsebino razgovora njegovega sotrudnika s španskim veleposlanikom pri Kviralu, ki je izjavil: Po moji sodbi španska vlada svojega dosedanega stališča nasproti svetovni vojski ne bo zapustila. Dne 27. t. m. se bodo zbrali cortesi (španski državni zbor), pri razpravah se bo pokazalo, da ni nobenega nesporazuma med poslanci in senatorji. Španska vlada je nemškemu podmorskemu čolnu »Deutschland«, ko je potoval v Ameriko, dovolila, da je smel v pristanišče kakor vsaka druga trgovska ladja, a oblastem je najstrožje naročila, da ne sme kakorkoli noben vojni podmorski čoln kršiti španske nevtralnosti. Kralj Alfonz bi se zavzel navdušeno za delo miru, a nevtralnost mu zapoveduje, da ne ukrene nobenih korakov (demarš), če ga za to ne prosijo naravnost tisti, ki so prizadeti.

Boji na zahodu.

Ob Sommi je trajna bitka zopet v polnem teku. Tako poroča nemško vojno poročilo, in vsakdo se zaveda, da se bo morilo silno borenje za biti ali ne biti nadaljevati. Artiljerijski boj med Ancre in Sommo divja z redko doseženo srditostjo, ponovni sovražni napadi na tem prostoru so bili odbiti. Vse kaže, da bo sledil v najkrajšem času velik sovražni pehotni napad.

× × ×

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. septembra. Uradno se poroča:

Bojna črta maršala kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Siloviti topovski boj med Ancre in Somme traja dalje.

Delni sunki sovražnika proti odseku Combles—Rancourt in pri Buachavesnes so se izjalovili.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Pri utrdbi Thiaumont smo odbili 23. septembra slabije, včeraj pa severno-vzhodno od utrdbe Souville močne francoske napade z ročnimi granatami.

V številnih zračnih bojih včeraj smo sestrelili devet letal.

Naši obrambni topovi so v zadnjih dneh sestrelili štiri letala.

Sovražna bomba vržena na Lens je ubila 6 meščanov, 28 jih je težko ranila.

Ob letalnem napadu na okolico Esse-na je bil včeraj popoldne žrtev en otrok; drugi so bili ranjeni; povzročena škoda je malenkostna.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 23. septembra ob 3. popoldne. Severno od Somme je bila noč razmeroma mirna. Francoske patrule, ki so prodrle do roba Comblesa, so našle številna sovražna trupla in so poleg tega ujele 15 mož, med temi 1 častnika. Južno od Somme precej živahen artiljerijski boj v različnih odsekih.

Ob Sommi so imeli francoski letalci 22. septembra 56 bojev, med katerimi so sestrelili 4 sovražna letala, 2 letali pa prisilili, da sta se spustili na tla. Francoska obstreljevalna letala so tudi na celi fronti živahno delovala. V Belgiji je francosko letalo vrglo 4 bombe na tabor lop v gozdu Houthulst. Ob Sommi je skupina 16 letal obstreljevala kolodvore Fins, Epehy in Roisel ter letališče Hervilly, na katere kraje so vrgli osemdeset 12 centimeterskih granat. Severovzhodno od Soissona smo na postajališče za avtomobile vrgli 20 granat. Narednik Baron je metala bombe v Ludwigshafen in Mannheim. Končno je v noči od 22. na 23. t. m. francoski vodljivi zrakoplov obstreljeval železnico pri Marcoing, jugozapadno od Cambrai.

23. septembra zvečer. Ob Sommi precej srdit artiljerijski boj pri Bouchavesnes in pri Belloy; nobenega nastopa pehote. V Vogezih je sovražnik napadel naše postojanke južno od Col Sainte-Marie. Po živahnem boju z ročnimi granatami je bil vržen nazaj v svoje jarke.

Pariz, 24. septembra ob 3. popoldne. Severno od Somme je ponoči francoska artiljerija močno delovala. Nemci so slabo odgovarjali.

Nemški napad na selo Bois l'Abbé in na francoske postojanke južno od tega sela je silovit ogenj naših strojnih pušk in topov ustavil. Nemce smo razkropili še predno so prišli do francoskih črt. Popustili so številne mrtvece.

Na desnem bregu Moze so Francozi odbili več nemških napadov jugovzhodno od Thiaumonta.

Tekom včerajšnjega dne so nemški letalci živahnejše delovali kot navadno. Na večjem delu fronte so se bile prave zračne bitke. Francoski letalci so dosegli velike uspehe in so nepobito prevladovali nad sovražnikom. Ob Sommi se je vršilo 29 zračnih bojev; sestreljena so bila 4 nemška letala, tri pa resno zadeta, 4 letala so bila prisiljena, da so se spustila na tla v lastnih črtah. Dalje južno med Chaulnes in Avre je bilo sestreljenih 6 nemških letal.

24. septembra zvečer. Poleg precej srditega topniškega boja južno od Somme in v odsekih pri Thiaumontu in Fleury na desnem bregu Moze nobenega važnega dogodka na celi fronti.

V noči na 23. je preletel »Zeppelin« ozemlje pri Calais. Od naših obrambnih baterij ljuto obstreljevan je bil prisiljen, da je odletel, ne da bi vrgel kako bombo.

Angleško uradno poročilo.

London, 24. septembra popoldne. Južno od Ancre tekem noči na obeh straneh znatno artiljerijsko delovanje. Vzhodno od Neuville—Saint-Vaast so naše čete vdrl v sovražne jarke in ugrabile ujetnike.

Bojne sile ob Sommi.

Lučano, 25. septembra. »Secolo« poroča iz Pariza: V bitki ob Sommi e sedaj v boju tri petine francoske armade in več kot polovica angleške armade.

Trije francoski veliki listi postali mirniji.

Bern, 25. septembra. »Journal«, »Figaro« in »Temps« so objavili danes istočasno članke, v katerih približajo, da se na celem svetu želi mir v tistem razmerju, kakor se množe glase vojske; vsak dan je bolj naklonjen dostojnemu miru. »Temps« pravi: Nemci se bojijo, da ne mislijo na to, da bi od zase ne zemlje v Franciji obdržali tudi le nekaj kilometrov, če bi dobili na vzhodu baltičske dežele. Francoski narod je pa bilan svojim zaveznikom, da brani za lastno bojno črto z lastnim telesom in ne loži toliko časa orožja, dokler se ne bo vsaj deloma izpolnila želja Rusije. — »Figaro« sodi, da visi vprašanje miru zdaj v zraku. Mir bo pa zelo razočaral Nemce, ki so mislili, da bodo Francijo popolnoma

podjarmili. A tudi druga polovica iluzije bo prenehala, namreč, da bi se lahko Nemčija popolnoma uničila. O tem se ne more niti govoriti. Kljub svojim velikim izgubam bi se lahko sovražnik vojskoval še več let. Ne sme se zato niti trenutek opustiti misel, da se z velikim udarcem na nemško moč izsili mir. — Vsekakor je ta pisava precej drugačna kakor je govoril te dni ministrski predsednik Briand.

Francoska in Vatikan.

Curih, 25. septembra. Švicarska brzojavna agencija poroča iz Rima: Kakor se čuje iz vatikanskih krogov, pride oktobra francoska komisija, ki prične pogajanja z Vatikanom.

Angleški avtomobili za strelske jarke.

Nemci so pri nekem protinapadu ob Sommi uplenili med drugim angleški avtomobil za strelske jarke, s katerimi so se Angleži zelo hvalili zlasti ob priliki sunka pri Courcellette in Flers. To so težki oklopni vozovi, ki so na poseben način tako urejeni, da morejo premagati vse nevarnosti granatnih lijakov in strelskih jarkov, voziti preko žičnih ovir in s svojim orožjem — uplenjeni avtomobil ima šest strojnih pušk — krotiti posebno krita stanjša strojnih pušk.

Sovražni letalci nad Essenom.

Essen ob Ruhr, 25. septembra. (Kor. ur.) Generalno poveljstvo v Münstru javlja: Dne 24. septembra okoli 3. popoldne je priletelo več sovražnih letalcev na neko predmestje Essena. V eni minuti so vrgli v sredo mesta več malih bomb, ki večinoma niso povzročile nobene škode. Zažgale niso nikjer. Žal, da so ranile bombe več otrok, ki so se igrali. Letalci so potem, ko so vrgli bombe, izginiti v oblakih.

× × ×

V Essenu se nahajajo, kakor znano, tvornice »kralja topov« Kruppa. Essen je takorekoč delavsko mesto prve vrste. Hiše so lepe, Kruppove tvornice so veličanske. V Essenu je tudi primeroma precej slovenskih delavcev.

Francosko poročilo o napadu na Essen.

Francosko poročilo 24. t. m. ob 11. uri ponoči izjavi:

Stotnik de Beauchany in poročnik Daucourt sta se dvignila danes ob 11. uri vsaki z enim letalom z letališča in sta vrgla 12 krogelj na tvornice v Essenu (Vestfalsko). Po 800 km poletu sta se naša letalca vrnila.

Ponoči na 24. t. m. so vrgli naši letalci 46 12 cm in 4 15 cm krogelj na tvornici pri Rombachu in Diedenhofnu.

Dnevne novice.

— Kranjski deželni predsednik grof Attems se je pripeljal 25. t. m. na Dunaj.

— Kako bo z moko? Dne 21. t. m. se je vršila na Dunaju seja posvetovalnega odbora vojničnega zavoda. Natančne podatke o letošnji letini bomo dobili šele v pozni jeseni, toda storilo se je vse, da bomo vzdržali do prihodnje žetve; zato pa se bo treba držati prav strogo in natančno vseh predpisov. Ječmen in oves bi se dalo zelo dobro porabiti za nadomestilo moke za kruh. Zaradi slabe letine v Ameriki in Kanadi bo tudi ententa imela najbrže še večje težave kakor mi. Povsod naj se enakomerno poskrbi za podaljšanje moke. Tistim, ki se sami preskrbujejo, naj se dovoli mletev ječmena in iz četrtine donosa napraviti ješprenj. Takoj naj se začne z mletvijo ovsu. Posebno naj se pri moki upošteva ožje vojno ozemlje in kraje z begunci. Poostri naj se predpisi o krušnih kartah. Prehrana naj bo pri nas in na Ogrskem enotna.

— Pomanjkanje kron. Avstro-ogrška banka pripravlja za slučaj, če bo potreba, izdajo enokronskih bankovcev. Pooblastilo za to je dal generalni svet že leta 1914, ko je bil položaj glede drobiža še veliko bolj kritičen. V zadnjih tednih se zelo čuti pomanjkanje srebrnih kron in je zato postalo vprašanje enokronskih bankovcev zopet nujnejše. Vodstvo banke pa ima dovolj dokazov, da kovani enokronski novci niso izginiti, ampak so vsled nakopičenja prišli iz prometa. Ni izključeno, da se bo položaj tudi topot zboljšal in da ne bo treba izdati enokronskih bankovcev. Za enkrat je vodstvo banke odredilo, da se brez obitka sprejemajo dvokronski bankovci pretrgani na dva ali štiri kose.

— Grof Czernin se je vrnil s 127 našimi državljani ob pol petih popoldne na Dunaj.

— Avstrijski državni dolgovi so znašali koncem 1. 1915. 27.048 milijonov; letne obresti znašajo 1.1 milijardo kron.

— Vojni spomenik na Lovčenu. Kakor smo že poročali, je dobil hrv. umetnik Rašica prvo nagrado za svoj načrt za spomenik na Lovčenu. Spomenik bo izdelan iz belega kamna; visok bo 16 oziroma 32 metrov, a stal bo na 1759 metrov visokem Lovčenu. Spomenik predstavlja genija zmage in slave, kateri s šlemom na glavi in ognjen s plaščem, drži obe roki na držaju meča, pa kot straža na Jadranu gleda na široko morje in izdajalca Italijo. Na držaju meča bodo črke F. J. I., a na meču zgodovinski dan II. I. 1916, t. j. ta dan so naše čete vzele Lovčen. Genij bo ovenčan z lovorjevim vencem, kateri bo kakor tudi vsi drugi napisi izdelan iz rdečega kamena.

Dvorni svetnik Šuklje ponesrečil. Dvorni svetnik Fr. Šuklje, ki živi že kakšne dve leti na Dunaju, je na svojem letovišču blizu Dunaja ponesrečil. Po strmi poti vozeč kolesar se je z veliko silo zaletel v dvornega svetnika, ga podrl na tla in ga tako poškodoval, da je bilo njegovo zdravstveno stanje nekaj časa jako opasno. G. dvorni svetnik se nahaja zdaj v nekem dunajskem sanatoriju in je minila vsaka nevarnost.

— Padel je dne 17. septembra poročnik Karel Ovčjak domačega (kranjskega) domobranskega polka. Starši v Pliberku na Koroškem so izgubili v njem svojega edinega sina, ki jim je bil veselje in podpora v sedanjih burnih časih. Pokopan je — kakor piše g. vojni kurat — na pokopališču v Novi Vasi.

— Podraženje piva na štajerskem. Radi prepovedi ozirom omejitve kuhanja piva so sklenile štajerske pivovarne, da od 25. t. m. dalje zvišajo cene piva tako, da se bo to poznalo tudi v nadrobni prodaji. Tako bo stal v Gradcu liter domačega piva 1 K 12 vin., dočim se toči ogrsko pivo po 1 K 20 do 1 K 40 vin.

— Smrt za domovino. Žalostno poročilo, da je v ljuti borbi z Italijani padel Ljubljčan kadet g. Fran Perdan se žalibog potrjuje. Dne 14. avgusta ga je pokrila zemlja, za katero je junaško prelil svojo mlado kri. Mnogoštevilne njegove prijatelje in znance bo ta vest globoko užalostila, saj je kot odlični prvak slovenskih telovadcev bil znan skoro po celi domovini. Razvoju slovenske telovadbe je služil radi telovadbe, zato je ob početku slovenskega »Orla« vneto posvetil svoje delo in svojo sposobnost ljubljanskemu »Orlu«. Ko je odšel, se je takoj pokazalo, da manjka njegove strokovnjaške moči. Hvala in blag mu spomin tudi za to njegovo požrtvovalno delo! Pokojnik je bil nekaj let uradnik novomeške mestne občine, iz Novega mesta se je pa priženil v Metliko, kjer je poročil dražestno hčerko posestnika in zidarskega mojstra g. Franz Karla. Zapušča mlado vdovo in 2 leti starega sinčka, v Ljubljani pa žaluje za njim v brezmejni tugi njegov oče. Dragemu Francetu pa, ki je vedno nosil domovino v svojem srcu in je zanjo dal kipeče svoje mlado življenje, pa ohranimo trajen spomin!

— Direktna prodaja žita na Hrvaškem ustavljena. Na Hrvaškem so producenti lahko prodajali žito. Sedaj se pa poroča, da je ta prodaja ustavljena in da ni dovoljeno nič več vlagati prošnje za nakup žita.

— Poročil se je na Reki c. in kr. mornariški zdravnik dr. Livij Večerina z gospodično Marijo Jenko, hčerko majorja Viktorja Jenko.

— Deželno mesto za krmila oddaja le tista krmila, ki so mu nakazana od centralne za krmila na Dunaju. Dosedaj nima še nobenega ovsu, nobenih pšeničnih otrobov in nobene koruzne krmilne moke. To naj izvedo vsi dosedajni naročniki, da ne bodo napačno sodili delovanja deželnega mesta za krmila. Danes je le nekaj koruznih otrobov in ječmenovih otrobov na razpolago. Kakor se kaže, bo imelo deželno mesto za krmila težko in neveljavno nalogo, ker ne bo moglo iz daleka ustrezati željam naročnikov z ozirom na splošno pomanjkanje krmil. Kar bo dobilo, bo dalo in kolikor bo imelo, toliko bo razdelilo. Seveda bo pa vsega premalo in bo zaradi tega močno trpela vsa preskrba z močnimi krmili. Na to morajo biti pripravljeni vsi naročniki. Naročnikom se daje tudi na znanje, da se morajo glede svojih naročil obračati na županstva, županstvom pa bodi tudi povedano, da ne veljajo naročila v celoti, ampak le podrobna naročila posameznih naročnikov, ki jih je nabirati na doposlanih naročilnih listih. Ker ni pšeničnih otrobov, naj povedo županstva, če so zadovoljna z oddajo ječmenovih ozirom koruznih otrobov.

— Smrtna kosa. V Stari vasi pri Bizeljškem je umrl nadučitelj g. Anton Skolnik, star 56 let.

— Sir na Tirolskem in Vorarlberskem zaplenjen. Oblast je odredila zaplenbo vsega letošnjega sira na Tirolskem in Vorarlberskem, izvzemši količine, ki so potrebne v posameznih gospodarskih za domačo porabo in zaloge pri branjevcih.

Tretjina zaplenjenega sira je namenjena za vojaštvo, dve tretjini pa za civilno prebivalstvo.

— Eno jajce na teden in osebo so določili sedaj na Nemskem. Velja tudi za gostilne. Do 1. septembra sta bili določeni po dve jajci tedensko na osebo.

Prepovedano je dajati kruh občinstvu na Nižavstrijemskem ne samo gostilničarjem, ampak tudi kavarnarjem.

Primorske novice.

Knez nadškofski zavodi v Gorici Kadetni aspirant Metod Rejec je sporočil iz fronte, da nadškofski zavodi v Gorici niso porušeni, kot je bilo poročano. On vidi zavode vsaki dan. Bog varuj jih nesreče še dalje.

Župnik solkanski č. g. Jakob Rejec se preseli te dni v Ravne pri Cerknem.

Umrla je v Trstu gospa Roža Boatz v starosti 70 let. Vsa njena družina — soprog in otroci so v službi domovine. Starejši sin je podpolkovnik, mlajši, Artur, pa stotnik, večkrat ranjen in odlikovan domobranski častnik.

Županstvo Podgora pri Gorici se je izselilo iz Rihemberga ter se odslej nahaja v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani.

— Na severnem bojišču je padel junaške smrti Rudolf Pahor, stražmojster pri 5. dragonskem polku.

Vse laške podanike v hrv. Primorju in na Reki, kateri doslej še niso bili internirani, nameravajo odposlati v notranjost države in jih internirati.

— Ker je jedla fige je umrla 6 ur po zavžitku tega sadja hčerka podjetnika Martelanca v Barkovljah: Vzrok: legar.

Vprašanje vode v Trstu je deloma že rešeno. Vodovod »Aurisa« deluje že v toliko, da prebivalstvo ni navezano na vodo iz vodnjakov. Voda »Aurisa« je pomešana s klorom. Na večjih trgih so pa vključ temu postavljeni velikanski sodi, iz katerih ljudje zajemajo vodo. Radi legarja, ki se je letos ponovno vtihotapil v mesto, je treba vodo pred uporabo prekuhati. Uživanje surovega sadja je torej tudi nevarno.

Nov vodovod v Trstu. Poklicani činitelji v Trstu se bavijo z načrtom novega vodovoda, ki bi dajal mestu 3 do 4 milijone litrov vode na dan, t. j. najmanj 20 litrov na osebo dnevno.

Smrtna kosa. V petek, dne 21. t. m., so pokopali v Ajdovščini znanega gostilničarja pri južnem kolodvoru v Gorici Jerasa. Umrl je po kratki bolezni, katero si je nakopal na nekem sprehodu. Moški zbor ajdovskih gospodov mu je zapel žalostinko v slovo. Pokoj njegovi duši. — Umrla je v Trstu gospa Antonija Tomich. — V Pulju je umrl Luka Radoničič. — V Pulju je nagloma umrl uradnik deželne bolnišnice Rudolf Schallmayer. — V Pulju je umrla gospa Katarina Znanich.

Najvišje cene za vino, mošt in grozdje v Istri. Istrska deželna upravna komisija razglasa: Dasi v namestništveni naredbi z dne 9. septembra 1916. glede revizije vina, proizvedenega v Istri, ni posebej rečeno, da se tudi za mošt in grozdje določajo najvišje cene, vendar se ima odredba glede cenitve vina uporabiti analogno tudi za grozdje in mošt. In ravno grozdje in mošt je ceniti, kakor se razume obsebi, po podatkih v stolpcih 2, 4, 5 in 6 tabele pod § 3. navedene naredbe. Predsednik Lasciac.

Ljubljanske novice.

Ij Usmiljena srca, berite! V deželni bolnišnici v Ljubljani se nahaja na porodniškem oddelku begunka Karolina Šušteršič, babica iz Gorjanskega pri Komnu v sezanskem okraju, ki je včeraj, dne 25. t. m. povila zdrava dvojčka, dečka in deklico. Imenovana ima vrhutega še pet otročičev v starosti od 3 do 15 let, o katerih pa sedaj ničesar ne vé. — Dne 15. septembra je udarila granata v njeno hišo in nesrečno zakopala v razvaline podrite hiše. V teh trenutkih so zbežali so prebivalci in odvedli njene otročiče nevesekam. Silno vpitje zasute matere je privedlo na lice mesta vojaški sanitetni oddelek. Našli so jo v obupnem stanju! Zlomljena leva roka in ranjena leva stran spodnjega telesa ter ožgana! Vrhutega revica v blagoslovljenem stanju! Odnegli so jo v vojaško rezervno bolnico, kjer so jej v rami odrezali levo roko. Ko se je Šušteršič zavedala, bila je revica brez roke, zapuščena od vseh otročičev, njen mož se pa bojuje za domovino! S čim naj preživi sebe in svojo družinico, sedem otročičev, — ako jih sploh dobi! Usmiljena srca, pomagajte! Darove sprejemata iz posebne prijaznosti profesor dr. pl. Valenta, vodja deželne porodnišnice, in pa asistent tega oddelka dr. Watzke. Hvalno jih sprejema tudi uprava našega lista, prosi se samo natančne označbe, v kateri namen se pošilja zadevni znesek.

Ij Kaj je z razkosanim papirnatim 2-kronskim denarjem? Danes smo dobili: Kakor smo poizvedeli, ne prevzame tukajšnja filijalka Avstro-ogrske banke po-

lovic oziroma četrtin dvekronskih bankovcev, pač pa le pravilno zlepljene, radi tega tudi ni nihče obvezan tako razkosan denar sprejemati. — V graških listih pa čitamo notico: »Ravnokar sem dobil v banki naslednje pojasnilo: Dvokronski bankovci se morejo razdeliti na polovice in četrtine. Avstro-ogrska banka pa dele bankovcev le tedaj zamenja z novim bankovcem, ako kdo prinese obe polovici ali vse štiri četrtine, ne da bi bilo treba, da bi posamezni deli soglašali med seboj.« — Kaj je torej resnica? Naj bi avstro-ogrska banka sama pojasnila to stvar. V Ljubljani vendar ne bodo drugače postopali, kot v Gradcu!

Ij Židovska vojaška služba božja se bo vršila povodom židovskih praznikov od 27. do 30. t. m. (novo leto) v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Ij Na c. kr. I. državni gimnaziji se je vpisalo letos 621 rednih učencev in 53 privatistov oz. privatistk. Ker je veliko dijakov višjih razredov pri vojakih, je razvidno, da število dijakov na tem zavodu vsled vojske ni nič padlo. Samo v prvi razred se je vpisalo 141 učencev in 11 učenek.

Ij Ministrska naredba glede izločitve surove maščobe od govejega in ovčjega mesa ter dolžnosti naznanila. C. kr. trgovsko ministrstvo je v sporazumu z ostalimi ministrstvi odredilo, da morajo vsi obrtniki, ki se pečajo s klanjem ovac in pobijanjem govedine pri raztelesenju izločiti vso maščobo od mesa, v kolikor gre, ne da bi to za meso samo povzročilo kako škodo. Pri sekanju mesa se ne sme skupno tehtati z maščobo in oddajati odjemalcem, marveč vsako posebej. Tudi se maščobe ne sme dajati k mesu kot priklado. Cene morajo biti določene za vsako posebej. Zadevna obrtna podjetja, ki koljejo ovce in pobijajo govedino, so dolžna najpozneje do dne 3. vsakega meseca mestnemu magistratu naznaniti število in težo v prejšnjem mesecu pobite živine in ovac z navedbo obrtovališča (kjer se je živina pobila), kakor tudi težo in uporabo pridobljene maščobe. Tozadevne tiskovine se dode pri obrtnem oddelku mestnega magistrata. Kdor bi tega ne izpolnjeval, ga zadene najostrejša kazen. Pripominja se pa, da je vsak zadeven obrtnik dolžan s to maščobo ravnati in razpolagati tako, kakor odredi vojna zveza industrije za olje in maščobo ter jo prodati tja, kamor se mu nakaže. Dokler pa vojna zveza ničesar ne odredi, sme vsak obrtnik surovo ali raztopljeno maščobo prodajati edino v jedilne namene, in sicer samo na drobno in na naravnost konsumentom.

Ij Krušne in sladkorne karte. Za 76. in 77. krušni teden, to je za dobo od 1. do vštete 14. oktobra t. l., in pa za VIII. sladkorni mesec, to je za dobo od 1. do vštete 28. oktobra 1916, se bodo pri vseh desetih komisijah dobivale krušne, oziroma sladkorne karte v petek, dne 29. septembra 1916, od osmih jutraj do ene popoldne.

Ij Izgubil je včeraj reven vojak vsoto 67 K. Pošten najditelj se prosi, da odda denar proti nagradi v bolnici »Ljudski dom«.

Napadi Zeppelinov na Anglijo.

Angleško uradno poročilo.

London, 24. septembra. (K. u.) Ob 5. uri 20 minut popoldne izdana uradna izjava izjavi:

Zadnja poročila kažejo, da se najbrže ni udeležilo nad dvanaest sovražnih zrakoplovcev napada. Policija poroča z dežele, da škode ni veliko.

Škoda izven Londona.

V nekem mestu vzhodnega Midlanda, v katero je bilo vrženih več bomb, sta bili ubiti dve osebi, 11 jih je bilo ranjenih. Kolodvor je nekoliko poškodovan. Približno 12 hiš in lop je poškodovanih; eno kapelo in eno blagovno skladišče je bilo zažgano. Izven glavnega mesta se poleg navedenih slučajev ne poroča, da bi bili letalci še kaj ljudi ubili, dasi je bilo vrženih veliko bomb v zelo obljubljenih okrajih. Škoda ni velika. Večje število bomb je padlo v morje in na odprto polje.

V Londonu ubitih 28 oseb.

V glavnem mestu je bilo ubitih 17 mož, 3 žena in 3 otroci; ranjenih je bilo 45 mož, 8 žena in 17 otrok. Uničenih ali poškodovanih je znatno število manjših hiš in lop; gorelo je na več krajih. Poškodovani sta dve tvornici; nekaj železniških voz je uničenih, železniške proge so bile na dveh mestih lahko poškodovane. O vojaških škodah niso došla poročila.

Pogibelj dveh zrakoplovov.

Amsterdam, 25. septembra. (K. u.) Iz zelo nejasnih brzojav o sestreljenih dveh zrakoplovih se sklepa, da sta ponesrečila pri Essenu. Poveljnik enega zrakoplova, katerega posadka je poginila, ni imel nobenih ran od ognja, padel je najbrže iz zrakoplova. Pisma iz krajev med Londonom in morskim obrežjem trde, da je bil en zrakoplov uničen okoli 1. ure jutraj. Zrakoplov se je izpremenil v velikansko

ognjeno kroglo, se obrnil navpično in padel. Neki drugi poroča, da je posadka 21 mož, ko so jo ujeli, že zapustili zrakoplov.

Iz Rotterdama se javlja: Posadka nekakega parnika Batavia proge, ki se je pripeljala sinoči, pripoveduje: S parnika, ki se je nahajal v londonskem pristanišču, se je opazovalo, kako je bil Zeppelin zadet. Zdi se, da so ga obstreljevali obrambni topovi; plaval je namreč nizko nad obrežjem. Gledalci so zapazili, da se je nahajal nad Zeppelinom letalec, ki je dajal z rdečo lučjo znamenja; takoj na to so čuli pok; Zeppelin je padel zavrt v plamen na tla. Letalec je vrgel očitno na zrakoplov bombo.

Rotterdam, 25. septembra. Angleški poročevalci javljajo: Ko so pričeli streljati s topovi na pozneje uničenega Zeppelina, je vrglo moštvo bombe, ki so se še nahajale na krovu, da bi se zrakoplov višje dvignil. Na odprto polje je padlo 35 bomb blizu neke vaze, a druge škode ni bilo, kakor da je počilo nekaj šip in da je ubit en kunc. Ko je padel goreči zrakoplov, je pričela goreti tudi ena gondola, ki je padla na neko leseno skladišče. Nastopiti so morali ognjegašci, da so požar pogasili. Poveljnika so našli mrtvega; zavrt je bil v siv plašč; obžgan ni bil. Najbrže je skočil iz gondole.

O drugem uničenem Zeppelinu. se javlja: Opazovalo se je, da se je pričel zrakoplov gužati. Izkrca se je na odprtem polju, ker je bil očitno pokvarjen stroj. Moštvo je zapustilo zrakoplov in je trkalo na vrata neke kmečke hiše blizu Essex. Pozneje je ujela Nemce neka poljska straža. Angleška poročila molče, če so Angličje zaplenili zrakoplov, vsled česar se sodi, da ga je posadka še pravočasno uničila.

Ujeti nemški letalci uničili vojaške instrukcije in najvažnejše dele zrakoplova. Amsterdam, 25. septembra. (Kor. ur.) »Tijds« poroča iz Londona: Ujeta posadka enega sestreljenega zrakoplova je uničila vojaške instrukcije in najvažnejše dele zrakoplova, oziroma so jih razmetali okoli.

Kako je bil uničen en Zeppelinovec. Amsterdam, 25. septembra. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča, da je bil zagnan eden od ponesrečenih zrakoplovov v višini 300 metrov proti morju, a se je hitro obrnil in se končno izpuštil na tla. Zrakoplov je zadelo več granat.

Grška razpada.

Vstaja se širi.

Rotterdam, 25. septembra. »Daily Mail« poroča iz Aten: Kraljestvo Grška obstoji samo še po imenu. Otokov Lemnos, Tasos, Kios, Samos in Mitilene ne upravlja več v Atenah. Epir je proglasil svojo neodvisnost, samo Atene in Peloponez sta še zvesta kralju. V Atenah lahko bereš nabite oklice, ki pozivajo kralja, da naj zagrabí za meč ali pa se odpove.

London, 25. septembra. V Pireju so prestopile k ententi nove čete. Ententa je v Salaminskem zalivu pred Atenami izkrcala 70.000 do 80.000 mož, med njimi tudi nekaj Italijanov.

London, 25. septembra. (K. u.) »Daily Telegraph« poroča iz Aten: Vstaši imajo sedaj v svojih rokah celo Kreto; Kanea in Retymno se jim pridružita. V Terakleji je prišlo do bojov. Po grških pristaniščih pristopa k solunskim narodnjakom na stotine častnikov in prostovoljcev.

Ententa noče grške pomoči.

Lučano, 25. septembra. Italijanski listi poročajo, da se ententa ne bo več brigala za grško naklonjenost ali odvrtnost grške vlade. Skrbela bo samo zato, da ji Grška ne škodi; pri tem bo postopala strogo v mejah nevtralnosti in ne bo prav nič pritiskala. Enkrat za vselej se je odpovedala pomoči grške armade. Nevarnosti od grške armade pa tudi ni, ker ima ententa vso pošto in brzojav in straži železnice in skladišča streliva. Sicer pa se čuti dovolj varno, ker ima v bližini ententino brodogradilnico in je grška armada popolnoma desorganizirana.

Lučano, 25. septembra. Milanski listi poročajo, da so ententini poslaniki razum ruskega, zahtevali od kralja, da častnikom in armadi osebno prepove vsako demonstracijo proti odredbam entente.

Drobne grške vesti.

Lyonski listi pravijo, da se ententa ne more pogoditi s sedanjo vlado. Sestavi naj se čisto uradniška vlada.

Grška je poslala Nemčiji noto zaradi zajetja grške stotnije v Kavali. Venizelisti so zaprili in spravili v Solun metropolita iz Drame.

Nova država »Solun«.

Bern, 25. septembra. Solunski dopisniki milanskih listov prvič omenjajo, da se ustanavlja nova samostojna solunska država. Revolucionarni odbor hoče oklicati avtonomno Macedonijo z Venizelosom na čelu. Sicer so Venizelosevi ljudje v manjšini, pa zelo računajo z vstaškimi četami.

Če grška vlada ostane nevtralna, bi avtonomna Macedonija z otoki napovedala vojno Avstriji in Bolgariji. To gibanje se vedno bolj širi. Podpirajo se vplivne osebe in tudi solunsko prebivalstvo je tudi že za ta načrt. Vse davke pobira narodni odbor. Po dohodu čet z otokov bodo vstasi šteli 60 tisoč mož. Italijansko časopisje se boji, da bo postopanje Venizelosovih ljudi rodilo novo nesoglasje med zavezniki.

Na Kreti gospodarijo vstaši.

London, 25. septembra. (K. u.) Reuter poroča iz Aten: Vstaši na Kreti že nadvladujejo položaj. Zasedli so Kaneo, Heraklion in druga mesta na obrežju; grške oblasti so izročile voditeljem separatističnega pokreta vsa vladna poslopja. Sodi se, da je vstaja uspela. Krečanska kraljevska telesna straža se je razšla; le 11 gardistov je ostalo kralju zvestih.

Angleži proti solunskim vstašem. — Vstaja na Kreti napreduje.

Milan, 25. septembra. (K. u.) »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Angleške oblasti so vse potrebno ukrenile, da preprečijo dohod častnikov in vojakov k upornikom. V četrtek se je uprlo moštvo nekakega parnika v Solunu; parnik so uporniki izročili revolucionarnemu odboru. Na Kandiji so trčili demonstranti na čete; imeli so veliko mrtvih in ranjencev. Orožniki se bratijo z uporniki, ki tabore pri Kandiji in v Rethymnu.

General Georgescu odpoklican.

Budimpešta, 25. septembra. »Pol. Hir.« poroča iz Bukarešte: Iz uradnega dnevnega povelja je razvidno, da je general Georgescu, ki je doslej poveljeval rumunskim bojnim silam, odpoklican.

Pred novo grško ministrsko krizo.

London, 25. septembra. (Kor. urad.) »Temps« poroča: V Londonu sodijo, da je nova ministrska kriza neizogibna. Da se izognejo težav ob novi sestavi vlade, nameravajo baje imenovati za ministre oficijelne osebnosti, ki niso poslanci. Kralj Konstantin ne bo podaljšal svojega bivanja v Atenah; kraljevska palača je že zaprta. Venizelos bo prevzel sam vodstvo revolucionarnega gibanja.

London, 25. septembra. (K. u.) »Daily News« poroča 24. t. m. iz Aten: Venizelos se je podal v Solun, da prevzame sam vodstvo revolucionarnega narodnega pokreta. Več voditeljev liberalne stranke je že odpotovalo.

Razna poročila.

Tretja zimska vojna.

V tirolskih gorah in v Gozdskih Karpatih je že padel prvi sneg; tako stopajo naše občudovanja vredne čete v tretjo zimsko vojno proti našim sovražnikom. V predidocih dveh zimskih vojnah niso le obranile lastnih mej, marveč so deloma prodrle globoko v sovražno ozemlje.

Tik pred nastopom tretje zime vidimo mogočna prizadevanja naših sovražnikov, s katerimi so hoteli vojno srečo siloma potegniti na svojo stran, kako se kroginkrog naših front izčrpavajo in omagujejo. Zaupno kot doslej pričakujemo nadaljnjega razvoja stvari, neomajno prepričani, da bo bodoča zima nagradila naše hrabre junake s končnoveljavno zmago nad vsemi našimi sovražniki.

Nevtralci in mir.

Bern, 23. septembra. (Kor. urad.) Na vlogo za pospeševanje miru odgovarja zvezni svet v svojem poročilu, da je pač želja po miru pri vseh narodih vedno bolj silna, toda sedaj še ni čas za posredovanje, ker bi vsi vojujoči to smatrali za nadležno vmešavanje in sovražno dejanje. Zato morajo nevtralci delati z največjo previdnostjo. Kongres nevtralnih držav ne bi imel uspeha, če vojujoče se države ne bi podale svojih mirovnih programov. Zvezni svet misli, da več kakor konferenca koristi zaupno izmenjavanje misli. Tudi splošna konferenca držav za posvet mednarodnih vprašanj ne obeta uspeha. Zvezni svet bo ostal v zvezi z ostalimi nevtralnimi državami.

Vstaja na Javi.

Amsterdam, 25. septembra. »Telegraaf« poroča iz Weltevredna, da se je uprl celi okraj ob reki Toengka.

Išče se priprosta

2270

mesečna soba z vso oskrbo

tudi hrano za stalnega gospoda duhovnika v pokoju; ponudbe z zahtevami na upravništvu lista pod »Duhovnik v pokoju«.

Išče se učiteljica,

katera bi pedučevala v laškem jeziku dva dečka. Ponudbe A. Kajfež, Kočevje.

2269

Absolventinja

trgovskega tečaja, zmožna knjigovodstva, slovenske stenografije in strojepisja,

Išče službe.

Gre tudi na deželo. Naslov pove uprava lista pod št. 2272.

Iščejo se za žago blizu Sarajeva (Bosna)

štirje žagarji

Vsi uslužbeni pri žagi so Slovenci. Natančnejša obvestila daje Pliana Ozren v Srečnem pri Sarajevu. 2214

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana

Ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Na prodaj

lepo posestvo z gostilno

in vso opravo vred v zelo prometnem kraju za K 32.000. Plača se lahko samo polovica in druga polovica po dogovoru na več let. Ravnotam je mnogo dobre konjske oprave, vozov vseh vrst in lesa, plohov, javorovih, orehovih, jesenovih itd. na prodaj. Ponudbe na upravništvu »Slovenca« pod št. 2268.

1431

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekom 3 dni korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1-50, 3 lončki K 4-—, 6 lončkov K 5-50, 6 lončkov K 5-50. Stotine zahvalnic in priznanj. Potenje nog in rok odpravi Ita-prašek. Cena K 1-50, 3 skatljice K 3-50. Kameny Kaschau (Kassa) L. poštai predal 12/844 Ogrsko.

Ria-Balsam.

1 Ltr dobrega olja

si lahko naredi vsak sam brez vsakega truda, če naroči pri meni en zavitek 2229

„Morskega mahu“

iz katerega se da narediti liter dobrega olja, ki se popolnoma nič ne razlikuje od navadnega olja. En zavitek stane K 1-—

Pošilja se najmanj 6 zav. po povzetju. Trgovci precejšen popust!

Razpošiljalnica Ivan Urek,

Ljubljana, Mestni trg 13.

Glasovirje, pianine, Phonola, električne glasovirje, Orchestrione i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica št. 3.

Zaloga

izgotovljenih oblek

za

gospode in dečke

2155

? ? ? ? ?

OTVORI SE TE DNI !!!!!

Š ? E ? I ? A ? N ?

T ? G ? V ? N ?

M ? L ?

P ? A ? N ? H

I ?

Č ? S ? I ? N ? H

P ? T ? E ? Š ? I ?

JUTRI REŠITEV !!!!!

? ? ? ? ?